

1992: Een rampjaar

Lijnden, Cindu en Hoofddorp

1992 werd in meerdere opzichten gekenmerkt als een bijzonder jaar. Op 30 juni woedde er een zeer gevaarlijke LPG-brand in een tankstation in Lijnden, gemeente Haarlemmermeer, op 8 juli was er een explosie met zeer grote brand in de chemische fabriek Cindu/Nevcin te Uithoorn, waarbij drie bedrijfsbrandweerlieden het leven lieten en op 30 november een treinongeval in Hoofddorp, waarbij vijf personen omkwamen.

Bijlmerramp

De grootste en meest indrukwekkende ramp was echter wel het neerstorten van het Boeing 747-vrachtvliegtuig van El-Al op de flats Kruitberg en Groeneveen in Amsterdam Zuidoost op 4 oktober. De Brandweer, de Regionale Rampenbestrijdingsorganisatie en andere hulpverleningsdiensten werkten op volle toeren om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, en de blussing en berging verliepen snel en professioneel. Na een week kon de balans worden opgemaakt en werd vastgesteld dat er 'slechts' 43 mensen waren omgekomen. Al de incidenten eisten veel publicitaire en organisatorische aandacht en bepaalden nog lange tijd de prioriteiten binnen het korps.

Brandwachtentekort

Ondertussen was zich in het personeelsbestand ook een kleine 'ramp' aan het voltrekken. De gestage uitstroom van personeel en het feit dat er sinds 1985 geen nieuwe brandwachten waren aangesteld zorgden voor een snelle vergrijzing van het korps. Bovendien stond de 'personeelsexplosie' van de jaren zestig op het punt met functioneel leeftijdsontslag te gaan, zodat snel grote aantallen nieuwe brandwachten moesten worden geworven. Gezien de veranderde maatschappelijke verhoudingen werden er wervingscampagnes gevoerd, gericht op allochtonen en vrouwen. In oktober 1992 gingen de elf eersten van de nieuwe generatie brandwachts in de opleiding en in maart 1993 kwam de eerste vrouwelijke adspirant-brandwacht in de geschiedenis van het korps in dienst.

Preventie

1992 Was ook het jaar van veranderingen in de brandpreventieve sfeer. Door het van kracht worden van het landelijke Bouwbesluit werden de gemeentelijke verordeningen op dat gebied, die in Amsterdam altijd heel streng waren geweest, op de helling gezet en de werkwijze van de afdeling Preventie van de Brandweer aangepast.

Satellieten

Ook technische ontwikkelingen bleven niet buiten beschouwing. Begonnen werd met de ontwikkeling van een nieuwe generatie eerste-lijns brandweervoertuigen en de kiem werd gelegd voor een revolutionair verbindingssysteem met behulp van satellieten voor gebruik bij grote incidenten, waarbij - en dat was bij de rampen van 1992 bewezen - de openbare telefoonnetten dreigen dicht te slibben.

Reorganisatie

Tenslotte werd in 1992 ook een traject van reorganisatie van het korps in gang gezet, waarbij de sinds 1897 bestaande structuur aangepast werd aan de ontwikkelingen in de maatschappij. Hoewel een dergelijk proces per definitie de nodige onduidelijkheden en weerstanden met zich meebrengt, werd met voortvarendheid de modernisering van de organisatie aangepakt.